

СТРУКТУРИ ПОРТФЕЛІВ ПРОЄКТІВ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ

Воркут Т.А., доктор технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, vorkutt@ukr.net, orcid.org/0000-0003-0354-476X

Божок Ю.О., Національний транспортний університет, Київ, Україна, bozhok2008@bigmir.net, orcid.org/0000-0002-0404-0961

Лушчай Ю.В., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, ai9399@ukr.net, orcid.org/0000-0002-7632-7400

Петунін А.В., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, petunin.andrew@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8072-6842

Харута В.С., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, kharuta_vitaliy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-8897-7558

STRUCTURING OF PUBLIC PARTICIPATION PROJECT PORTFOLIOS

Vorkut T.A., Dr.Sci.Tech., National Transport University, Kyiv, Ukraine, vorkutt@ukr.net, orcid.org/0000-0003-0354-476X

Bozhok Y.O., National Transport University, Kyiv, Ukraine, bozhok2008@bigmir.net, Ukraine, 01010, Kyiv, Omeljanovich-Pavlenko str. 1, orcid.org/0000-0002-0404-0961.

Lushchai Yu.V. PhD, National Transport University, Kyiv, Ukraine, ai9399@ukr.net, orcid.org/0000-0002-7632-7400

Petunin A.V., PhD, National Transport University, Kyiv, Ukraine, petunin.andrew@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8072-6842

Kharuta V.S., PhD, National Transport University, Kyiv, Ukraine, kharuta_vitaliy@ukr.net, orcid.org/0000-0002-8897-7558

Постановка проблеми. В різних країнах світу натеper спостерігаються високі темпи росту загальної кількості поданих і прийнятих до реалізації проєктів громадської участі (проєктів ГУ) і бюджетів, які виділяються на них. Зокрема, в м. Києві кількість прийнятих до реалізації проєктів ГУ зросла від 62 у 2017 р. до 351 у 2021 р. (на 2022 р. було заплановано до реалізації 393 проєкти), а відповідний бюджет зріс із 50 млн. грн. у 2017 р. до 170 млн. грн. у 2021 р. (на 2022 р. було заплановано виділення 200 млн. грн.). Зазначене вимагає підвищення результативності і ефективності управління такими проєктами – як в цілому, так і за виокремлюваними складовими, а саме: здоров'я, освіта, транспорт тощо.

В сучасних умовах підвищення результативності і ефективності управління проєктами, все в більшій мірі, пов'язується із застосуванням методологічних підходів портфельного управління. При цьому, як наголошується в наукових роботах та інших джерелах інформації, не існує єдиної, загально визнаної і затвердженої через відповідні стандарти, типології портфелів проєктів, які реалізуються в бізнесовій і небізнесовій сферах. Так, наводяться приклади структурування портфелів проєктів за: цільовою орієнтацією; ступенем зв'язку зі стратегією; типом нарощування активів; типом інтеграції розвитку; характером інновацій; видом вбудованих опціонів; характером взаємної залежності проєктів; фазами життєвого циклу організації; видом діяльності; впливом на бізнесове структурування організації. Пропонується також виокремлювати, насамперед, у організаційних структурах, портфелі щодо: проєктів розвитку; інвестиційних проєктів; внутрішніх інфраструктурних проєктів; зовнішніх інфраструктурних проєктів; проєктних програм.

При значній кількості реалізовуваних проєктів у портфелі організації наводяться рекомендації щодо поділу їх за трьома наступними основними групами: зовнішні інвестиційні проєкти, які дають прибуток; зовнішні і внутрішні проєкти, важливі для розвитку організації, водночас, напряду не пов'язані з отриманням «швидкого» прибутку; інші. Такі групи можуть виступати за підпортфелі або підрозділи в організаційному портфелі.

Можливим також є використання галузевого, географічного або інших критеріїв формування портфелів – як підпортфелів, або підрозділів за відповідними портфелями.

Поступово загального визнання набуває думка, що об'єднання проєктів у портфелі дозволяє отримувати нову якість управління ними, покращувати результат від їх реалізації, а саме портфельне

чи портфельно-орієнтоване (обидва терміни в даній роботі використовуються за рівнозначні) управління поступово перетворюється на дієвий механізм управління не тільки реалізацією стратегічних цілей, а й, за певних умов, формуванням останніх [1, 2]. На підвищення значущості управління портфелями в теорії і практиці управління проектами опосередковано вказує і той факт, що, починаючи з 2006 р., найбільша професійна організація в області управління проектами – Інститут управління проектами (Project Management Institute, PMI) виокремлює зі свого базового стандарту з управління проектами – Зводу знань із управління проектами (A Guide to the Project Management Body of Knowledge, PMBOK® Guide), розвиває і доводить до відома фахівців із управління проектами стандарт управління портфелем [3–6]. Разом із тим, дотепер, портфелі розглядалися в наукових роботах і стандартах із управління портфелями переважно в контексті проблематики реалізації стратегій окремих, здебільшого, бізнесових організацій або організаційних мереж.

Таким чином, актуальним науковим завданням є вдосконалення і подальший розвиток науково-методичного забезпечення процесів управління портфелями в контексті запровадження портфельно-орієнтованого управління в сфері управління проектами місцевого (територіального) самоврядування, в тому числі, проектами ГУ (як рівнозначний використовується термін «громадські проекти»).

Аналіз останніх досліджень. На теперішній час PMI запропонував чотири версії стандарту управління портфелем, які побачили світ, відповідно, в 2006 р. [3], 2008 р. [4], 2013 р. [5] і 2017 р. [6]. Як зазначалося в першій версії даного стандарту, управління проектами – це один із тих термінів, який має багато значень. Тривалий час він асоціювався виключно з проектами. Проте, на сьогодні, стає зрозумілим, що управління проектами охоплює також управління портфелями і програмами, зосереджуючись на тезі «робити правильну роботу», на відміну від традиційної для управління проектами і програмами, – «робити роботу правильно» [3].

В стандартах управління портфелем вихідними виступають поняття «портфель» і «управління портфелем». Порівнюючи визначення портфеля у версіях стандарту управління портфелем PMI, можна дійти висновку, що в перших трьох версіях [3–5] портфель розглядається як такий, що включає проекти, програми, а також інші роботи, які не ввійшли до попередньо зазначених компонентів – проектів і програм. Водночас, починаючи з кінця 2000 рр., у другій версії стандарту управління портфелем [4] та ряді інших стандартів PMI починає вживати поняття «портфель вищого рівня» (англ. – highest level portfolio), який, крім проектів і програм, за визначенням, може містити «портфелі відносно нижчого рівня» (англ. – lower level portfolio). В цьому ж періоді фахова спільнота відмічає, що на практиці простежується тенденція, коли в будь-якому крупному портфелі спорадично, а іноді системно, виникають більш або менш стійкі групи проектів. Доти, доки ці групи проектів існують тільки для зручності управління, можна вести мову про «підрозділи» єдиного портфеля. Проте, коли починається виділення ресурсів окремо на групу і рейтингування проектів у межах такої групи, то тут вже йдеться про виокремлення портфеля відносно нижчого рівня в межах портфеля відносно вищого рівня. До даних нових «утворень» можуть застосовуватися всі техніки й інструменти традиційного управління портфелем. Ці практики були взяті до уваги при визначенні портфеля в четвертій версії стандарту управління портфелем PMI через введення до компонентів портфеля підпортфелів (іноді для перекладу з англ. subsidiary portfolios вживається термін «субпортфелі») [6]. Розвиваючи поняття «портфель» у четвертій версії стандарту управління портфелем, PMI пов'язує виокремлення і існування портфеля з реалізацією певних стратегій і досягненням певних цілей організацій та бізнесових одиниць. При цьому портфель передбачає існування як поточних компонентів, так і тих, які увійдуть до нього в подальшому. Вочевидь, наявність багатьох стратегій і цілей призводить до того, що організація може мати, в загальному випадку, більше ніж один портфель. Нові ініціативи щодо проектів і програм включаються до існуючих або нових портфелів. На додачу, відносно більші портфелі можуть включати підпортфелі. При цьому, здебільшого, спостерігається ієрархічне структурування. Портфелі можуть бути зовнішніми або внутрішніми відносно організації, а також існувати на різних рівнях організації – організації в цілому, підрозділу, бізнес-одиниці або функції [6].

В даній роботі поняття «портфель» і «управління портфелем» вживаються в значенні, пропонованому в четвертому виданні стандарту управління портфелем, якщо окремо не зазначається інше. Тобто, портфель – це сукупність проектів, програм, підпортфелів, а також операцій, які управляються як група для досягнення стратегічних цілей. Управління портфелем – це централізоване управління одним, або більше, портфелем із метою досягнення стратегічних цілей. Це застосування принципів управління портфелем для узгодження портфеля, його компонентів із

організаційною стратегією. Управління портфелем також може розглядатися як динамічна діяльність, послуговуючись якою організація інвестує ресурси в досягнення своїх стратегічних цілей шляхом ідентифікації, категоризації, моніторингу, оцінювання, інтеграції, відбору, пріоритизації, оптимізації, балансування, авторизації (затвердження), переходу (призупинення), контролю і завершення компонентів портфеля [6].

В роботах [7, 8] запропоновано концепцію формування портфелів проєктів ГУ. Дана концепція ґрунтується на дослідженні розглянутих у взаємозв'язку науково-методичних підходів щодо: структурування; визначення критеріїв для оцінювання, відбору і пріоритизації; оптимізації сукупностей проєктів ГУ – як таких, що представлені в складі портфелів. Водночас, у вищезазначених роботах [7, 8] автори розглядають проблематику структурування портфеля проєктів ГУ, насамперед, у контексті здійснення таких фаз життєвого циклу портфеля – як стадій процесу управління портфелем – як ініціювання і планування, залишаючи поза увагою стадію власне виконання, а також оптимізації на стадії виконання. Маємо зазначити окремо, що оптимізація, або в перших трьох версіях стандарту управління портфелем РМІ – балансування, так, як вона інтерпретується в зазначених версіях [3–5], має місце не тільки на власне стадії оптимізації, а й, в значній мірі, на інших стадіях процесу управління портфелем, у тому числі, і на стадії виконання, про що наголошується в четвертій версії стандарту управління портфелем РМІ [6].

Метою даного дослідження є вдосконалення науково-методичних підходів до структурування портфелів проєктів за умовами виокремлення фаз життєвого циклу портфеля – ініціювання, планування, виконання і оптимізації в контексті управління сукупностями проєктів ГУ, розглядуваними як портфелі.

Об'єкт дослідження. Процеси структурування сукупностей проєктів ГУ.

Предмет дослідження. Науково-методичні підходи до структурування портфелів проєктів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Узагальнено, процес оцінювання і відбору проєктів ГУ до реалізації, розглядуваний за прикладом м. Києва, натеper виглядає наступним чином. Запити на проєкти ГУ мають пройти попередній відбір у відповідних структурах виконавчої влади територіальної громади. Надалі, ті із запитів, які успішно пройшли попередній відбір, пропонуються на розгляд мешканців територіальної громади. Останні мають певну, наперед встановлену, кількість голосів на одну особу. Визначення поняття «мешканець територіальної громади» може зазнавати змін у часі.

В подальшому, на основі кількості набраних голосів на підтримку – як окремого показника, або показника, представленого у вигляді певної функціональної залежності від кількості набраних голосів на підтримку, або у встановленому поєднанні з іншими показниками – проєкти, в наперед визначений спосіб, обираються і передаються до реалізації.

Аналіз існуючих практик за процесом формування сукупності проєктів ГУ, яка розглядається в даній роботі як портфель, дає підстави виокремити принаймні два принципово відмінних підходи до структурування цього портфеля. За першим із них не передбачається окреме попереднє виділення (фіксація) бюджетів відносно будь-яких складових портфеля проєктів ГУ. Проєкти, які є відмінними за параметрами, які ці проєкти характеризують, наприклад, тематичним спрямуванням, запитом на обсяг фінансування тощо, отримують свій рейтинг у межах загального списку, відповідно до якого потім можуть пріоритизуватися, в тому числі, наприклад, у межах тематичного списку, і бюджет на них виділяється спільний. Відповідно, слідуючи наведеній у вищепредставленому огляді робіт інтерпретації портфеля або підпортфеля, ми можемо мати справу тільки з підрозділами портфеля, проєктів ГУ, які, за більшості випадків, якщо й виокремлюються, то відбувається це для зручності управління. Як приклад можна навести громадські проєкти м. Києва, умови виокремлювання тематичних спрямувань за якими, починаючи з 2017 р., як видно з табл. 1, зазнавали постійних змін. При цьому щодо кожного проєкту міською робочою групою з питань громадського бюджету, якщо локалізація проєкту є загальноміською, або районною робочою групою з питань громадського бюджету, в разі районної локалізації проєкту, передбачено визначення відповідального за експертизу проєкту підрозділу за тематикою реалізації проєкту. Мають місце й інші аспекти управління проєктами ГУ в м. Києві, умови здійснення за якими залежать від тематичного спрямування громадського проєкту [9, 10]. Разом із тим, виділення окремих бюджетів за тематичними спрямуваннями натеper не передбачено.

За другим, із вищезазначених підходів до структурування портфеля проєктів ГУ, на відміну від першого, окремі бюджети для проєктів, які значуще різняться за значеннями певних визначених, і обраних для категоризації, параметрів, передбачаються. Якщо звернутись, знову таки, до громадських проєктів м. Києва, то на 2022 р. передбачалось виокремлення, як і у деякі попередні

роки, зокрема, в 2018 р. і 2021 р., категорій малих і великих проєктів. До малих громадських проєктів, які мали бути прийняті до реалізації в м. Києві в 2022 р., було віднесено проєкти з бюджетом від 100,0 до 999,9 тис. грн., а до великих від 1000,0 до 3000,0 тис. грн. При цьому бюджет великих складав 60%, а малих – 40% від загального бюджету, виділеного на проєкти ГУ. Аналогічні умови поділу на малі і великі проєкти мали місце і в 2021 р.

Таблиця 1 – Умови виокремлення тематичних спрямувань за проєктами ГУ, які було реалізовано в м. Києві в 2017 – 2021 рр. і планувались до реалізації в 2022 р.

Table 1 – Conditions for the selection of thematic directions for the State Government projects that were implemented in the city of Kyiv in 2017-2021 and were planned for implementation in 2022.

Тематичне спрямування	Рік					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (план)
1	2	3	4	5	6	7
Інформаційні технології (ІТ)	+	+	+	+	+	+
Безпека	+	+	+	+	–	–
Освіта	+	+	+	+	–	–
Громадянське суспільство	–	+	+	+	–	–
Освіта, громадянське суспільство	–	–	–	–	+	+
Дороги, транспорт	+	+	+	+	+	+
Екологія	+	+	+	+	+	+
Комунальне господарство, Енергозбереження	+	+	+	+	–	–
ЖКГ (комунальне господарство, енергоефективність)	–	–	–	–	+	+
Культура, туризм	+	+	+	+	+	+
Охорона здоров'я	+	+	+	+	–	–
Здоров'я	–	–	–	–	+	+
Публічний простір	–	–	+	+	–	–
Соціальний захист	+	+	+	+		
Соціальний захист, інклюзія	–	–	–	–	+	+
Спорт	+	+	+	+		
Молодь, спорт	–	–	–	–	+	+
Інше	–	+	+	+	–	–
Міжтематичні	–	–	–	–	+	+

Таким чином, натепер, за «мовою» портфельно-орієнтованого управління, можемо інтерпретувати сукупність громадських проєктів м. Києва на 2018 р., 2021 р. і 2022 р. як портфель, в складі якого виокремлюються дві категорії: категорія малих і категорія великих проєктів. Дані категорії, відповідно до визначення підпортфеля, можна інтерпретувати як підпортфелі. Поділ проєктів за тематичним спрямуванням, в свою чергу, можемо розглядати як виокремлення підрозділів портфеля (підпортфеля) для зручності управління.

Вирішення задачі визначення переліку і змісту тематичних спрямувань, які виокремлюються щодо проєктів ГУ, має самостійне значення. Ця задача має різні аспекти. Закцентуємо увагу на одному з них – умовах підвищення ефективності реалізації відібраних проєктів ГУ. Таке підвищення ефективності може мати місце, насамперед, завдяки можливості централізації закупівель однотипних ресурсів ззовні за сукупністю проєктів ГУ і/або реалізації проєктів ГУ разом із іншими проєктами територіальної громади на спільному пулі ресурсів, які є власними для громади, – люди, обладнання тощо. У обох цих випадках очікується додатний ефект від синергії.

В свою чергу, в якості механізму досягнення такої синергії виступає об'єднання проєктів ГУ в портфелі. Разом із тим, це можуть бути як портфелі проєктів ГУ, в рамках яких останні обирались до виконання, так і нові портфелі, до яких можуть увійти проєкти ГУ, насамперед, відповідні певним тематичним спрямуванням. За приклад, який ілюструє перший випадок, можна навести проєкти ГУ, які реалізувались у 2020 р. у м. Києві за тематичним спрямуванням «Освіта». Ми можемо бачити там значну кількість запитів на фінансування в однаковому обсязі однотипних проєктів ГУ для різних шкіл із встановлення звукового та мультимедійного обладнання. За гіпотетичний приклад, який може

ілюструвати другий випадок, можуть виступати проекти ГУ за тематичним спрямуванням «Дороги, транспорт». Реалізація багатьох із проектів ГУ даного тематичного спрямування вимагає залучення людських ресурсів, обладнання тощо, які задіяні в транспортно-дорожньому комплексі міста, зокрема, при виконанні проектів, які реалізуються в рамках відповідних видатків бюджету територіальної громади за функціями або елементами – «Транспорт» або «Капітальне будівництво». При цьому має передбачатися формування календарно-ресурсних планів робіт за проектами з урахуванням обмеженості відповідних ресурсів. Тобто, в другому випадку, проекти ГУ тематичного спрямування «Дороги, транспорт» – всі або частково – можуть розглядатися в складі принаймні двох портфельів – портфеля проектів ГУ в умовах їх відбору до реалізації і портфеля проектів, який об'єднує дані проекти з проектами, які реалізуються в рамках бюджету територіальної громади за відповідними видатками останнього. Водночас, у цьому, другому, випадку вони можуть залишатися і в портфелі проектів ГУ, за якими зберігається, повністю або частково, функція моніторингу і контролю щодо реалізації зазначених проектів.

Повертаючись до задачі визначення переліку і змісту тематичних спрямувань, які виокремлюються щодо проектів ГУ, і виходячи з вищевикладеного, вважаємо за доцільне виокремлювати тематичні спрямування за проектами ГУ узгоджуючись із переліком і змістом тематичних спрямувань щодо видатків бюджетів територіальних громад. Зокрема, протягом багатьох років виокремлюються витрати бюджету м. Києва за такими функціями як: освіта; транспорт і дорожнє господарство; охорона здоров'я; соціальний захист; житлово-комунальне господарство; культура і мистецтво; фізкультура і спорт; будівництво. Мають місце й інші видатки, зміст яких, в певній частині, варіює по роках.

Доцільність узгодження виокремлення тематичних спрямувань із переліком і змістом тематичних спрямувань, за якими формуються видатки бюджетів територіальних громад, є важливою і з іншої точки зору. В умовах аналізу умов введення окремих бюджетів за тематичними спрямуваннями можуть, гіпотетично, використовуватись різні варіанти розподілу бюджету громадської участі. Наприклад, такий розподіл може виконуватись пропорційно до кількості поданих запитів або кількості отриманих голосів на підтримку вже за результатами голосування за тематичними спрямуваннями. Разом із тим, розглядаючи портфелі, в тому числі, і проектів ГУ, територіальних громад за засіб реалізації, а, за певних умов, і формування стратегії територіальної громади, рівень вагових коефіцієнтів при розподілі громадського бюджету можна встановлювати як такий, що стимулює розвиток, насамперед, певних тематичних спрямувань. При цьому це може бути або «посилення» визнання важливих натепер для територіальної громади стратегічних напрямів розвитку, або «посилення» стратегічних напрямів, які «не добирають» коштів за «звичайним» бюджетом територіальної громади, або вишукування нових перспективних напрямів стратегічного розвитку територіальної громади, коли проекти ГУ, до певної міри, носять характер експериментів.

За окрему задачу, яка потребує вирішення в контексті виокремлення тематичних спрямувань за проектами ГУ, виступає визначення якості, в якій будуть виокремлювані тематичні спрямування виступати, – як підпортфелі, що передбачає виділення на них окремих бюджетів, чи як підрозділи портфеля ГУ. Як вже зазначалось у цій роботі простежується існування принаймні двох відмінних підходів до структурування портфельів ГУ – без попередньої фіксації бюджетів відносно будь-яких складових портфеля ГУ і з фіксацією бюджетів відносно певних складових портфеля ГУ.

В якості критеріїв для відбору проектів до реалізації за умов використання виключно одного з вищезазначених підходів або обох підходів у певному поєднанні, тобто, виокремлення як підпортфельів, так і підрозділів, спостерігається використання, зокрема, в м. Києві, в різних роках, двох критеріїв – як альтернативних. Це критерій «кількість голосів, які отримав проект на підтримку» (далі – критерій кількості голосів на підтримку) і критерій «відношення кількості голосів, які отримав проект на підтримку, до запиту на обсяг фінансування за цим проектом» (далі – критерій відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування). Проводячи зіставно-порівняльний аналіз двох окреслених підходів до структурування портфеля проектів ГУ, за перевагу першого підходу можемо вказати, головним чином, те, що він «урівнює» в баченні громади всі проекти в їх прагненні бути реалізованими за кошти бюджету ГУ (як рівнозначний використовується термін «громадський бюджет»). Зазначене, в найбільшій мірі, відповідає сутності розвитку «руху» проектів ГУ як такого. Разом із тим, така очевидна, на перший погляд, «рівність», насправді, може виявитися уявною. Це зумовлено, насамперед, тим, що проекти, які відповідають певним параметрам, іноді, апріорі, мають відносно вищу ймовірність отримати більше голосів на підтримку. Наприклад, це спостерігається відносно значуще більших щодо інших із відповідного переліку, що відображається в запиті на обсяг фінансування, проектів. Коли ж для відбору проектів до реалізації використовується

альтернативний критерій – відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування, то тут, якщо продовжити попередній приклад, «програють» здебільшого значуще більші проекти. Зауважимо, що обираючи цей критерій, який дозволяє взяти до уваги і ефективність витрат, водночас, ми маємо, до певної міри, також порушення «рівності», як кількості отриманих голосів на підтримку проектів ГУ в очах громадян, які беруть участь у голосуванні.

Вищенаведене, зокрема, знаходить підтвердження в статистичних даних щодо значень величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, які були допущені до голосування і які були прийняті до реалізації за тематичними спрямуваннями в м Києві, починаючи з 2017 р. В табл. 2–4 наведено деякі результати оброблення зазначених статистичних даних.

Таблиця 2 – До аналізу змін у середніх значеннях величини запиту на обсяг фінансування між проектами ГУ, прийнятими до реалізації, і проектами ГУ, допущеними до голосування, за тематичними спрямуваннями в м. Києві в 2017 р. (критерій прийняття до реалізації – кількість голосів на підтримку)

Table 2 – To the analysis of changes in the average values of the amount of requests for funding between GU projects accepted for implementation and GU projects admitted to voting, by thematic directions in the city of Kyiv in 2017 (the criterion for acceptance for implementation is the number of votes on support)

Тематичне спрямування	Середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування, тис. грн	Середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, тис. грн.	Зміна, %
ІТ (інформаційні технології)	557,7	0	- 100,0
Безпека	638,4	990,4	55,1
Освіта	777,5	834,8	7,4
Дороги, транспорт	765,1	997,5	30,4
Екологія	625,3	602,6	- 3,4
Комунальне господарство, енергозбереження	675,8	671,4	- 0,6
Культура, туризм	651,6	639,6	1,8
Охорона здоров'я	570,5	833,2	46,0
Соціальний захист	680,3	646,6	- 5,0
Спорт	687,5	900,0	30,9

Як видно з табл. 2, в 2017 р., коли за критерій при прийнятті до реалізації проектів ГУ виступав критерій кількості голосів на підтримку, середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, зросло майже за всіма тематичними спрямуваннями порівняно до значення аналогічного показника, визначеного за проектами ГУ, допущеними до голосування. Виключення склали проекти ГУ в сфері ІТ, де взагалі не маємо проектів прийнятих до реалізації, а також у сферах соціального захисту, екології і комунального господарства та енергозбереження, де маємо несуттєве зменшення – відповідно, на 5,0%, 3,4% і 0,6% – у середньому значенні запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, порівняно до запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування. Ці тематичні спрямування, поруч із такими тематичними спрямуваннями як культура та туризм і, навіть, освіта, можна розглядати за такі, де зміни в середньому значенні величини запиту на обсяг фінансування хоч і мали місце – в другому випадку в бік збільшення, відповідно, на 1,8% та 7,4%, проте, були несуттєвими. Водночас, за такими тематичними спрямуваннями як безпека, дороги та транспорт, охорона здоров'я, спорт зміни у запіті на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, порівняно до проектів ГУ, допущених до голосування, можемо розглядати за суттєві – відповідно, 55,1%, 30,4%, 46,0% та 30,9%.

Разом із тим, якщо звернемось до табл. 3, в якій наводяться розрахунки по 2020 р., коли за критерій при прийнятті до реалізації проектів ГУ виступав критерій відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування, то маємо протилежну ситуацію. А саме, середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, суттєво

зменшились майже за всіма тематичними спрямуваннями, порівняно до значення аналогічного показника, визначеного за проектами ГУ, допущеними до голосування. Виключення склало лише тематичне спрямування «Безпека», за яким вищезазначена зміна є додатною величиною і складає 24,5%.

Таблиця 3 – До аналізу змін у середніх значеннях величини запиту на обсяг фінансування між проектами ГУ, прийнятими до реалізації, і проектами ГУ, допущеними до голосування, за тематичними спрямуваннями в м. Києві в 2020 р. (критерій прийняття до реалізації – відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування)

Table 3 – To the analysis of changes in the average values of the amount of requests for funding between GU projects accepted for implementation and GU projects admitted to voting, by thematic directions in the city of Kyiv in 2020 (the criterion for acceptance to implementation is the ratio of the number of votes in support of the funding request)

Тематичне спрямування	Середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування, тис. грн	Середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, тис. грн.	Зміна, %
ІТ (інформаційні технології)	851,2	407,1	- 52,2
Безпека	265,4	330,4	24,5
Освіта	466,9	291,3	- 37,6
Громадянське суспільство	201,6	178,4	- 11,5
Дороги, транспорт	634,7	211,5	- 66,7
Екологія	482,7	312,4	- 35,3
Комунальне господарство, енергозбереження	303,4	157,0	- 48,2
Культура, туризм	715,5	200,8	- 71,9
Охорона здоров'я	856,0	458,0	- 46,5
Публічний простір	454,2	289,0	- 37,7
Соціальний захист	400,0	261,2	- 34,7
Спорт	660,7	355,3	- 46,2
Інше	569,3	290,6	- 49,0

Окремий інтерес являє 2021 р., де за критерій, як і в 2020 р., при прийнятті до реалізації проектів ГУ виступив критерій відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування. Проте, в цьому році маємо виокремлення категорій «малі» і «великі», з попереднім встановленням окремого бюджету на кожен категорію. Як видно з табл. 4, за категорією малих проектів ГУ середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, суттєво зменшились за всіма тематичними спрямуваннями порівняно до значення аналогічного показника, визначеного за проектами ГУ, допущеними до голосування. Водночас, як слідує з тієї ж табл. 4, практично таку ж ситуацію маємо і для категорії «великі». Виключення становило лише одне тематичне спрямування – культура та туризм.

Зазначимо, що здебільшого у всіх розглянутих випадках коефіцієнт варіації величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, є меншим або дорівнює коефіцієнту варіації величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування. Значення цих коефіцієнтів не наводяться через наявні обмеження щодо обсягу даної публікації.

В рамках робіт [7, 8] було проведено дослідження, основне питання за яким було сформульовано наступним чином: «Чи значуще різняться запити на обсяг фінансування громадських проектів, поданих у 2019 р. і очікуючих на прийняття до реалізації в 2020 р. в м. Києві, за виокремлюваними тематичними спрямуваннями?». Відповідь на це питання в дослідженні пов'язувалась із перевіркою нульових (робочих) гіпотез щодо значущості відмінностей між проектами ГУ, допущеними до голосування за запитом на обсяг фінансування. Розглядалась, відповідно, база даних за проектами, які були об'єктом голосування в 2019 р.

Таблиця 4 – До аналізу змін у середніх значеннях величини запиту на обсяг фінансування між проектами ГУ, прийнятими до реалізації, і проектами ГУ, допущеними до голосування, за категоріями «малі» і «великі» за тематичними спрямуваннями в м. Києві в 2021 р. (критерій прийняття до реалізації – відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування)

Table 4 – To the analysis of changes in the average values of the amount of the request for the volume of financing between the GU projects accepted for implementation and the GU projects admitted to the vote, by the categories of "small" and "large" by thematic directions in the city of Kyiv in 2021. (the criterion for acceptance for implementation is the ratio of the number of votes in support to the request for the amount of funding)

Тематичне спрямування	Категорія проектів ГУ за величиною запиту на обсяг фінансування					
	«Малі»			«Великі»		
	середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування, тис. грн	середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, тис. грн.	зміна, %	середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, допущеними до голосування, тис. грн	середнє значення величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ, прийнятими до реалізації, тис. грн.	зміна, %
ІТ (інформаційні технології)	454,0	313,3	- 31,0	1363,2	1121,1	- 17,7
Освіта, громадянське суспільство	297,5	258,2	- 13,2	1376,1	1344,5	- 2,3
Дороги, транспорт	361,3	276,3	- 23,5	2000,1	0	- 100,0
Екологія	275,4	140,4	- 49,0	1686,2	1398,8	- 17,0
ЖКГ (комунальне господарство, енергоефективність)	262,1	180,2	- 31,2	1411,5	1067,7	- 24,3
Культура, туризм	267,0	188,3	- 29,5	1586,9	1846,0	16,3
Здоров'я	360,7	267,6	- 25,8	1743,9	1329,8	- 23,7
Соціальний захист, інклюзія	278,7	248,7	- 10,8	1288,4	0	- 100,0
Молодь, спорт	345,3	275,1	- 20,3	1652,8	1473,3	- 10,9
Міжтематичні	314,2	159,8	- 49,1	1815,1	1005,1	- 44,6

Маємо окремо зазначити, що в цьому періоді проекти ГУ не поділялися на категорії «малі» і «великі». Такий поділ було зроблено в роботах [7, 8] умовно. «Поріг», який розділяв категорії малих і великих проектів, був прийнятий за умовами, чинними в 2018 р., і складав 399,9 тис. грн. Водночас, нижня межа для малих проектів, відповідно до умов 2018 р., фактично не встановлювалась, тоді як верхня для категорії великих проектів відповідала існуючій на 2021 р, і 2022 р. – 3000,0 тис. грн. Дещо відмінним, щодо попередніх і наступних періодів, було і виокремлення тематичних спрямувань, табл. 1.

Згадуване дослідження мало показати, чи існує значуща відмінність у запиті на обсяг фінансування проектів різного тематичного спрямування в складі однієї категорії, що, як можна припускати, має джерелом галузеву специфіку. Це, в свою чергу, може мати наслідком «нерівність» при їх рейтингуванні разом за одним критерієм – або критерієм кількості голосів на підтримку, або критерієм відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування, табл. 2–4. Проекти галузей (тематичних спрямувань) із меншим запитом на обсяг фінансування, в тому числі, за відповідною категорією – малих чи великих, якщо такі категорії вводяться, будуть знаходитись у рейтингу, за незначної відмінності в кількості голосів на підтримку, і не обов'язково в бік зростання кількості цих голосів, вище відносно інших, якщо використовується критерій відношення кількості голосів на підтримку до запиту на обсяг фінансування. І, таким чином, дані галузі (тематичні

спрямування) отримують «приховану» преференцію у вигляді збільшення кількості проєктів ГУ, прийнятих до реалізації, відносно інших галузей (тематичних спрямувань). Протилежну ситуацію матимемо у випадку використання критерію кількості голосів на підтримку.

В цій роботі ми вирішили поширити дослідження, результати якого представлено нами в роботах [7, 8], на весь період, у якому здійснювався відбір проєктів ГУ до реалізації в м. Києві, тобто, починаючи з 2017 р. До уваги також було взято поділ проєктів ГУ між категоріями «малі» і «великі», який мав місце за проєктами ГУ, які було представлено до реалізації в 2018 р., 2021 р. і 2022 р. (план).

Для перевірки нульових гіпотез про значущість відмінностей між проєктами ГУ за величиною запиту на обсяг фінансування було використано непараметричний критерій (тест) значущості Крускала–Волліса, який є багатомірним узагальненням критерію Вілкоксона–Манна–Вітні. Даний критерій є ранговим, відповідно, він інваріантний відносно будь-яких монотонних перетворень шкал вимірювань. Альтернативні гіпотези – відмінності між проєктами ГУ за запитом на обсяг фінансування є незначущими. Результати проведених розрахунків із використанням програмного продукту IBM SPSS Statistics 22 наведено в табл. 5.

Таблиця 5 – До перевірки нульових гіпотез про значущість відмінностей між проєктами ГУ, допущеними до голосування, в м. Києві в 2017–2021 рр., відмінних тематичних спрямувань за величиною запиту на обсяг фінансування

Table 5 – Before testing the null hypothesis about the significance of the differences between GU projects admitted to the vote in the city of Kyiv in 2017–2021, different thematic directions by the size of the request for the amount of funding

Показник	Рік реалізації проєктів ГУ								
	2017	2018			2019	2020	2021		
		загалом	категорія за запитом на обсяг фінансування				загалом	категорія за запитом на обсяг фінансування	
	малі		великі		малі	Великі			
Рівень значущості, який отримано	0,039	0,001	0,682	0,053	0,000	0,000	0,000	0,000	0,029
Прийнятний рівень значущості	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050	≤0,050

Як видно з табл. 5, нульові гіпотези щодо значущості відмінностей між проєктами ГУ, допущеними до голосування, відмінних тематичних спрямувань за величиною запиту на обсяг фінансування були відхилені за рівнем значущості 0,050 для категорій «малі» і «великі» в 2018 р., для всіх інших років і категорій, які в них виокремлювались, у тому числі, 2018 р., розглядуваного загалом, нульові гіпотези не були відхилені. Випадки, коли нульові гіпотези не були відхилені, свідчать про існування значущої відмінності між проєктами ГУ за величиною запиту на обсяг фінансування різних тематичних спрямувань за відповідними категоріями в розглядуваних періодах.

Як слідує з табл. 5, поділ проєктів ГУ в 2018 р. за категоріями «малі» і «великі» за запитом на обсяг фінансування, як можна припускати, став передумовою до того, що відмінність між проєктами ГУ різних тематичних спрямувань, виокремлюваних у межах даних категорій, виявилась незначущою. На відміну від того, коли проєкти 2018 р. розглядалися загалом. Водночас, за аналогічних умов, тобто, коли вищезазначені категорії – «малі» і «великі» знов почали виокремлювати, тобто, в 2021 р., співставлення проєктів ГУ різних тематичних спрямувань у межах даних категорій виявило значущість відмінностей між ними, так же як і при розгляді їх загалом.

Таким чином, можна припускати, що наявність значущих відмінностей у проєктах ГУ за тематичними спрямуваннями в умовах виокремлення категорій «малі» і «великі» за величиною запиту на обсяг фінансування носить ситуаційний характер. Можна рекомендувати перед проведенням власне голосування, за умов виявлення значущої відмінності у величині запитів проєктів ГУ на обсяг фінансування за тематичними спрямуваннями, що, за вибору будь-якого з двох вищезазначених критеріїв оцінювання, «дискримінаційно» впливає на відбір до реалізації проєктів ГУ певних тематичних спрямувань за результатами голосування, встановлювати фіксовані бюджети не лише щодо категорій проєктів ГУ «малі» і «великі» – за величиною запиту на обсяг фінансування, а й щодо тематичних спрямувань, виокремлюваних у межах відповідних категорій.

Висновки з проведеного дослідження та перспективи подальших розвідок за даним напрямом. В роботі обґрунтовано доцільність впровадження підходу до виокремлення тематичних спрямувань за проектами ГУ узгоджуючись із переліком і змістом тематичних спрямувань, за якими формується структура видатків загальних бюджетів територіальних громад насамперед, за функціями. З одного боку, при розгляді сукупності проектів, в тому числі, проектів ГУ, територіальних громад за засіб реалізації і, за певних умов, формування, стратегії територіальної громади, це забезпечує зв'язок сукупності проектів ГУ, як портфеля, зі стратегією розвитку територіальної громади. З іншого боку, такий підхід відносно виокремлення тематичних спрямувань щодо проектів ГУ є передумовою до підвищення ефективності реалізації відібраних проектів ГУ через очікування додатного ефекту від синергії. Насамперед, це може мати місце через централізацію закупівель однотипних ресурсів ззовні і/або реалізацію проектів ГУ разом із іншими проектами територіальної громади на спільному пулі ресурсів, які часто є власними для громади – люди, обладнання тощо. З вищанаведеного слідує доцільність розгляду проектів ГУ при ініціюванні, плануванні, а також оптимізації на перших двох фазах життєвого циклу портфеля ГУ, здебільшого, виключно в складі портфеля ГУ. Водночас, на фазі виконання портфеля проектів ГУ, що передбачає і оптимізацію на цій фазі, окремі проекти ГУ можуть розглядатися одночасно як у складі портфеля ГУ, так і в складі портфельів, сформованих відповідно до структури видатків загальних бюджетів територіальних громад.

Запропоновано, метод структурування портфельів проектів ГУ за тематичними спрямуваннями, який, в рамках застосування методології ситуаційного управління, передбачає використання тесту значущості Крускала-Волліса.

Подальші розвідки за даним напрямом доцільно зосередити на вдосконаленні і розвитку науково-методичних підходів до оптимізації сукупностей проектів ГУ – як таких, що представлені в складі портфельів, – на фазах ініціювання, планування і виконання портфельів.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Воркут Т.А., Білоног О.Є., Дмитриченко А.М., Петунін А.В., Срібна Н.В., Третиниченко Ю.О. Портфельно-орієнтоване управління в організаційних мережах. Монографія – К.: Міленіум, 2021. – 227 с.
2. Воркут Т.А., Лушчай Ю.В., Харута В.С., Чечет А.М. Стратегічне управління проектами логістичного аутсорсингу. Монографія – К.: Міленіум, 2021. – 156 с.
3. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – First Edition, Project Management Institute Inc, 2006, 79 p.
4. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Second Edition, Project Management Institute Inc, 2008, 146 p.
5. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Third Edition, Project Management Institute Inc, 2013, 121 p.
6. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Fourth Edition, Project Management Institute Inc, 2017, 140 p.
7. Воркут Т.А. Управління проектами громадської участі – як сфера застосування портфельно-орієнтованого управління / Т.А. Воркут, О.Є. Білоног, О.В. Горбенко, А.М. Дмитриченко, А.В. Петунін, Н.В. Срібна // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий журнал. – К. : НТУ, 2022. – Вип. 2 (52). С. 65-80.
8. Vorkut T.A, Petunin A.V., Sribna N.V., Kraruta V.S. Khrutba Y.S. Public Participation Project Management. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 2(38). doi: 10.31435/rsglobal_ijite/30062022/7842
9. Рішення Київської міської ради "Про затвердження Положення про громадський бюджет міста Києва" від 22 грудня 2016 року із змінами і доповненнями. Режим доступу: <https://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>.
10. Громадський бюджет Києва. Дані по проектам за 2020 рік. Режим доступу: <https://wiki-projects.kyivcity.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=28180652#tab-2020>.

REFERENCES

1. Vorkut T.A., Bilonoh O.Ye., Horbenko O.V., Dmytrychenko A.M., Petunin A.V., Sribna N.V. Portfolio-oriented management in organizational networks. Monograph – K.: Millennium, 2021. – 227 p.
2. Vorkut T.A., Lushchai Yu.V., Kharuta V.S., Cheshtet A.M. Strategic management of logistics outsourcing projects. Monograph – K.: Millennium, 2021. – 156 p.

3. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – First Edition, Project Management Institute Inc, 2006, 79 p.
4. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Second Edition, Project Management Institute Inc, 2008, 146 p.
5. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Third Edition, Project Management Institute Inc, 2013, 121 p.
6. Project Management Institute, Standard for Portfolio Management – Fourth Edition, Project Management Institute Inc, 2017, 140 p.
7. Vorkut T.A., Bilonoh O.Ye., Horbenko O.V., Dmytrychenko A.M., Petunin A.V., Sribna N.V. Public Participation Project Management as a Scope of Portfolio Management Application. Visnyk of the National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific journal. – K.: NTU, 2022. – Issue 2 (52). P. 65–80.
8. Vorkut T.A., Petunin A.V., Sribna N.V., Kraruta V.S. Khrutba Y.S. Public Participation Project Management. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 2(38). doi: 10.31435/rsglobal_ijite/30062022/7842
9. The Kyiv City Council Decision On Approval of the Regulations on the Public Budget of the City of Kyiv, December 22, 2016 with changes and amendments. On-line access: <https://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>.
10. Kyiv's Public Budget. Data on projects within the year 2020. On-line access: <https://wiki-projects.kyivcity.gov.ua/pages/viewpage.action?pageId=28180652#tab-2020>.

РЕФЕРАТ

Воркут Т.А. Структурування портфелів проектів громадської участі / Т.А. Воркут, Ю.О. Божок, Ю.В. Лушай, А.В. Петунін, В.С. Харута // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Технічні науки». Науковий журнал. – К. : НТУ, 2022. – Вип. 3 (53).

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення і подальшого розвитку науково-методичного забезпечення процесів управління портфелями в контексті запровадження портфельно-орієнтованого управління в сфері управління проектами місцевого (територіального) самоврядування, в тому числі, проектами громадської участі (ГУ).

Мета дослідження: вдосконалення науково-методичних підходів до структурування портфелів проектів за умовами виокремлення фаз життєвого циклу портфеля – ініціювання, планування, виконання і оптимізації в контексті управління сукупностями проектів ГУ, розглядуваними як портфелі.

Завдання дослідження: провести аналіз розглядуваних у взаємозв'язку науково-методичних підходів до: структурування категорій; визначення критеріїв для оцінювання, відбору і пріоритизації; оптимізації сукупностей проектів ГУ – як таких, що представлені в складі портфелів проектів; сформулювати і перевірити, використовуючи базу даних громадських проектів м. Києва, гіпотези щодо незначущості відмінностей у сукупностях проектів ГУ, виокремлюваних за тематичним спрямуванням, які зумовлюють доцільність представлення проектів тематичних спрямувань у складі відповідних підпортфелів загального портфеля проектів ГУ; запропонувати метод структурування портфелів проектів ГУ за тематичними спрямуваннями.

Методика дослідження. При аналізі науково-методичних підходів до структурування, визначення критеріїв (оцінювання, відбору, пріоритизації) і оптимізації за портфелями проектів ГУ – метод зіставно-порівняльного аналізу; для оброблення статистичних даних щодо значень величини запиту на обсяг фінансування за проектами ГУ – методологія статистики; для перевірки гіпотез щодо незначущості відмінностей у сукупностях проектів ГУ, виокремлюваних за тематичними спрямуваннями, – непараметричний критерій (тест) значущості Крускала–Волліса; при розробці методу структурування портфелів проектів ГУ за тематичними спрямуваннями – методологію ситуаційного управління.

Обґрунтовано доцільність впровадження підходу до виокремлення тематичних спрямувань за проектами ГУ узгоджуючись із переліком і змістом тематичних спрямувань, за якими формується структура видатків загальних бюджетів територіальних громад насамперед, за функціями. Запропоновано, метод структурування портфелів проектів ГУ за тематичними спрямуваннями, який, в рамках застосування методології ситуаційного управління передбачає використання тесту значущості Крускала–Волліса.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ, ПОРТФЕЛЬ ПРОЄКТІВ, ПОРТФЕЛЬНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ, ПРОЄКТ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ, ГРОМАДСЬКИЙ ПРОЄКТ, ГРОМАДСЬКИЙ БЮДЖЕТ.

ABSTRACT

Vorkut T.A., Bozhok Y.O., Lushchai Yu.V., Petunin A.V., Kharuta V.S., Structuring portfolios of public participation projects. *Visnyk National Transport University. Series «Technical sciences». Scientific journal.* – Kyiv: National Transport University, 2022. – Issue 3 (53).

The relevance of the research topic is due to the need for improvement and further development of scientific and methodological support for portfolio management processes in the context of the introduction of portfolio-oriented management in the field of local (territorial) self-government project management, including public participation (PP) projects.

The purpose of the research: improvement of scientific and methodological approaches to the structuring of project portfolios under the conditions of distinguishing the phases of the life cycle of the portfolio – initiation, planning, execution and optimization in the context of managing aggregates of PP projects considered as portfolios.

The task of the research: to conduct an analysis of the scientific and methodological approaches considered in the relationship to: structuring of categories; definition of criteria for assessment, selection and prioritization; optimization of aggregates of PP projects – such as those presented in project portfolios; to formulate and verify, using the database of public projects of the city of Kyiv, hypotheses regarding the insignificance of differences in the aggregates of PP projects separated by thematic direction, which determine the expediency of presenting projects of thematic directions as part of the corresponding subportfolios of the general portfolio of PP projects; to propose a method of structuring portfolios of PP projects according to thematic directions.

Research methodology. When analyzing scientific and methodical approaches to structuring, determining criteria (evaluation, selection, prioritization) and optimization according to portfolios of PP projects – the method of comparative analysis; for the processing of statistical data on the values of the amount of the request for the volume of financing for the projects of the State Government – statistical methodology; to test the hypotheses regarding the insignificance of differences in the aggregates of PP projects separated by thematic directions, the Kruskal–Wallis non-parametric criterion (test) of significance; when developing a method of structuring portfolios of projects according to thematic directions – the methodology of situational management.

The expediency of implementing the approach to distinguishing thematic directions for PP projects is substantiated, in accordance with the list and content of thematic directions, according to which the structure of expenditures of the general budgets of territorial communities is formed, first of all, by functions. A method of structuring portfolios of PP projects by thematic directions is proposed, which, as part of the application of the situational management methodology, involves the use of the Kruskal-Wallis significance test.**KEY WORDS:** PROJECT MANAGEMENT, PROJECTS PORTFOLIO, PORTFOLIO MANAGEMENT, PUBLIC PARTICIPATION PROJECT, PUBLIC PROJECT, PUBLIC BUDGET.

АВТОРИ:

Воркут Тетяна Анатоліївна, доктор технічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри транспортного права та логістики, e-mail: vorkutt@ukr.net, тел. (044) 254-43-26, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 439, orcid.org/0000-0003-0354-476X

Божок Юлія Олександрівна, Національний транспортний університет, Київ, Національний транспортний університет, старший викладач кафедри транспортного права та логістики, e-mail: bozhok2008@bigmir.net, тел. (044) 254-43-26, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 439, orcid.org/0000-0002-0404-0961

Лушчай Юрій Володимирович, кандидат технічних наук, асистент кафедри транспортного права та логістики, Національний транспортний університет, e-mail: ai9399@ukr.net, тел.: (+38 044) 254-43-26, 01010, Україна, Київ, вул. М. Омеляновича-Павленко, 1, оф. 439, orcid.org/0000-0002-7632-7400

Петунін Андрій Володимирович, кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри транспортного права та логістики, e-mail: petunin.andrew@gmail.com,

тел. (093) 602-05-10, Україна, 01010, м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, к. 433а, orcid.org/0000-0002-8072-6842

Харута Віталій Сергійович, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри транспортного права та логістики, Національний транспортний університет, e-mail: kharuta_vitaliy@ukr.net, тел.: (044) 254-43-26, 01010, Україна, Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1, оф. 439, orcid.org/0000-0002-8897-7558.

AUTHORS:

Tetiana A. Vorkut, Doctor of Technical Sciences, Professor, National Transport University, Professor at the Department of Transport Law and Logistics, e-mail: vorkutt@ukr.net, tel. (044) 2544326, Ukraine, Kyiv 01010, 1 Mykhaila Omelianovycha-Pavlenka Str., office 439, orcid.org/0000-0003-0354-476X

Yulia O. Bozhok, National Transport University, Senior Lecturer at the Department of Transport Law and Logistics, e-mail: bozhok2008@bigmir.net, tel. (044) 2544326, Ukraine, Kyiv 01010, 1 Mykhaila Omelianovycha-Pavlenka Str., office 439, orcid.org/0000-0002-0404-0961

Yurii V. Lushchai, PhD, Associate Professor at the Department of Transport Law and Logistics, National Transport University, e-mail: ai9399@ukr.net, tel.: (+38 044) 254-43-26, 01010, Ukraine, Kyiv, 1, M. Omelyanovich-Pavlenko street, of. 439, orcid.org/0000-0002-7632-7400

Andrii V. Petunin, PhD, National Transport University, Associate Professor at the Department of Transport Law and Logistics, e-mail: petunin.andrew@gmail.com, tel. (093) 6020510, Ukraine, Kyiv 01010, 1 Mykhaila Omelianovycha-Pavlenka Str., office 433а, orcid.org/0000-0002-8072-6842

Vitalii S. Kharuta, PhD, Associate Professor, Professor at the Department of Transport Law and Logistics, National Transport University, e-mail: kharuta_vitaliy@ukr.net, tel.: (+38 044) 254-43-26, 01010, Ukraine, Kyiv, 1, M. Omelyanovich-Pavlenko street, of. 439, orcid.org/0000-0002-8897-7558

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кучерук Г.Ю., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна.

Хоменко І.О., доктор економічних наук, професор, Національний університет «Чернігівська політехніка», професор кафедри теоретичної та прикладної економіки, Чернігів, Україна.

REVIEWERS:

H. Yu. Kucheruk, Doctor of Economic Sciences, Professor, National Transport University, Professor at the Department of Finance, Accounting and Auditing, Kyiv, Ukraine.

I. O. Khomenko, Doctor of Economic Sciences, Professor, Chernihiv Polytechnic National University, Professor at the Department of Theoretical and Applied Economics, Chernihiv, Ukraine.